

Pensum: Offentlighetens fremvekst til 1814

Totalt 1019 sider.

Litteratur merket med * er samlet i kopisamlinger til salgs på kopiutsalget på Akademika.

Offentlig sfære

-Melton, James van Horn: *The Rise of the Public Sphere in Enlightenment Europe*, Cambridge University Press, 2001 (275s)

-Jürgen Habermas, *Borgerlig offentlighet - dens fremvekst og forfall. Henimot en teori om det borgerlige samfunn* (ty. førsteutg. 1962), Oslo 1971 (1991): 1-109

* Kant, Immanuel: "Besvarelse av spørsmålet: Hva er opplysning?", i *Berlinische Monatsschrift* 1784, i Hamann, *Opplysning og kors*, Oslo 2003, s. 210-219 9 sider

(Tils.393s)

Offentlighetens rammer

* Jostein Fet, "Bokproduksjon og bokhandel" i *Lesande bønder*, 1995, s. 45–57+304 (14s)

* Lis Byberg, "På sporet av 1700-tallets lesere", *Bokhistorie*, red. Tore Rem, 2003, s. 82–101 (19 s)

* John Christian Laursen, "Censorship in the Nordic Countries, ca 1750–1890: Transformations in Law, Theory and Practice" I *Journal of Modern European History* 1/2005: (17 sider)

* Charlotte Appel: "Censur og andre former for indgreb" (s. 367–71), i *Læsning og bogmarked i 1600-tallets Danmark*, bd. 1, 2001. (4s)

* M.Ringvej:"Trykkefrihetens grenser. På sporet av en flerstemmig offentlighet i Danmark-Norge før 1815", *ARR Idéhistorisk tidsskrift* nr. 4, 2008: s.103-113 (9 sider)

* D. Michalsen, "'Grændseskillet imellem Trykkefrihed og Trykkefrækhed' –Johan Frederik Wilhelm Schlegel, *Astræa* og trykkefrihetens grenser" i H. Sandvik (red.) *Demokratisk teori og historisk praksis*. 2010, s. 197–221 (24 s)

* Darnton, R.: "A Police Inspector sorts his files: The Anatomy of the Republic of Letters", I *The Great Cat Massacre and other Episodes in French Cultural History*, 1984, s. 145-189 (40 s)

* Darnton, R.: "Hva er bøkernes historie?", i Rem (red) 2003: *Bokhistorie*, s. 43-70 (27 s)

(Tils. 154)

Offentlighetens ekspansjon

- M. Eide (red), *Norsk presses historie I*, 2010: Del 1 (s 16–91); del 2 (94–191); del 3 (s 194–212), del 4 (307–325) (208s)

- Thorkild Kjærgaard, "The Rise of Press and Public Opinion in Eighteenth-century Denmark-Norway", *Scandinavian Journal of History*, 1989, s. 215–130, (15 s)

-Henrik Horstbøll, "Enevælde, opinion og opposition. En diskussion af historisk kritik og politisk krise i Danmark i slutningen av 1700-tallet", i *Jyske Samlinger*, Bind Ny række, 17 (1987): s. 35-53 (Tils 19s)

(http://img.kb.dk/tidsskrift.dk/pdf/ho/ho_nrk_0017-PDF/ho_nrk_0017_75968.pdf)

- Thomas Munck, "Absolute Monarchy in Later Eighteenth Century Denmark: centralized Reform, Public Expectations, and the Copenhagen press", *The Historical Journal* (1998, 41, 1), s. 201–224 (23s).

(<http://www.jstor.org/stable/2640150>)

(Tils 265 s)

Offentlighetens former/sjangre

* KL Berges "Den offentlige meningens genrer", *Norsk sakprosa* (136–156; 20 s)

- Tjønneland (red), *Opplysningens tidsskrifter*. Tjønneland, E. "Innledning", (s.i-xviii: 17 s.), Nøding, A. "Hva er et 1700-tallstidsskrift?" (s 3-14: 11s), Krefting, E. "Feminine forkledninger. La Spectatrice Danoise i 1700-tallets tidsskrifthistorie" (s. 37-60: 24s), Ringvej, M. "Den snaksomme Bergenser, 1794-96", s. 155-175: 21s), Storsveen O.A. "Hermoder, et norsk *Minerva*?", 177-191: 15 s (= Tils 88s)

* Helge Jordheim, "Sjangeren", Asdal (red) *Tekst og Historie*, Oslo 2008 (s. 177–220; 43 s)

* A. Nøding: "Lysthusets diskurs. Forhandlinger i og om en gryende dansk-norsk litterær offentlighet." *Edda* 2008, 355–372 (17 s)

* L. Worsøe-Schmidt, "Erobringen av det skønne. Oplysningen og den litterære republik", *Digterens paryk : studier i 1700-tallet*, 1997 (15–29; 14s)

- Annette S. Andersen: "For Vid og Smag. Dansk påvirkning på norsk teater 1780–1814" (http://static.sdu.dk/mediafiles/Files/Om_SDU/Institutter/Ilkm/ILKM_files/AktuelForskning/PDF/08ForVidOgSmagMai.pdf) (2008; 13 s)

* Ida Bull, "Foreningsdannelse i norske byer. Borgerlig offentlighet, kjønn og politisk kultur". *Heimen* 2007; Volum 44.(4) s. 311-324 (Tils.13 s)

(Tils 208 s)

Pensum = 1021 sider + kilder

Primærtekster (ikke til kompendium)

- Lovtekster/forordninger

- Utvalg fra *The Spectator/Tatler* (om utforming/hensikt med tidsskrifter, kaffehuskultur, med mer)

- Div. fra ulike dansk-norske tidsskrifter (Birgitte Kühle, Fasting, Sneedorff, trykkefrihetsdebatter, danske *spectator*-blader, Børresen, M.C. Peterson, Rahbek/Heiberg, ...

-Brev fra Voltaire; P.A. Heibergs *Selskabs-Sang* (1790), eksempler på satiriske fabler i pressen, leilighetsdikt; Holberg (utdrag av Peder Paars? epistler/moralske tanker), preken av J.N. Brun om franske revolusjon? trykkefrihetsskrifter - Bie?

- Eksempler på pamfletter, nyhetsbrev, skillingsviser...

- Smakebiter fra ulike avistyper (Danske mercurius, nyhetsaviser, adresseaviser, skjaldtidende), tyske og franske tidsskrifter